

Profiel stagescholen voor de voltijd Lerarenopleiding Pedagogiek

2025.2026

De voltijd Lerarenopleiding Pedagogiek (LOP) kent twee uitstroomprofielen:

- **Uitstroomprofiel 1: docent pedagogiek voor het mbo en v(s)o [4 jaar]**
- **Uitstroomprofiel 2: docent pedagogiek voor het mbo en v(s)o én docent voor een tweedegraads vak [4,5 jaar]**

Het doel is studenten op te leiden tot maatschappelijk bewuste, didactisch vernieuwende en zelfsturende docenten met een brede pedagogische basis die een bijdrage leveren aan het versterken van eigenaarschap, kansgelijkheid en passend onderwijs voor iedere leerling/student. Vanuit de principes van breedvormend onderwijs¹ en inclusiviteit hebben deze docenten de focus op de hele leerling/student. Dit bewustzijn kunnen zij omzetten in doordacht en doorvoelt pedagogisch en didactisch handelen waardoor zij alle leerlingen/studenten uit kunnen dagen en ondersteunen in hun ontwikkeling. Tevens kan de docent schoolbreed bijdragen aan student/leerlingbegeleiding en het creëren en stimuleren van een veilig pedagogisch klimaat. Daarnaast is de docent in staat om innovatief onderwijs te ontwikkelen in vak(overstijgende) gebieden.

Om dit te bereiken werken wij voor het werkplekleren samen met scholen die onze studenten een geschikte stageplek kunnen bieden. Wat wij een geschikte stageplek vinden en hoe wij samen op willen leiden wordt in dit profiel toegelicht.

Werkplekleren en professionaliseren

Ieder studiejaar volgt de student een module *Werkplekleren en professionaliseren* waar de stage en het begeleiden van de professionele ontwikkeling op zowel de stageplek als de HvA onderdelen van zijn. In deze modules wordt aandacht besteed aan de ontwikkeling van de student binnen zes leeruitkomstgebieden: **pedagogisch handelen, didactisch handelen, vakinhoud, professionele identiteit, innoverend vermogen en samenwerken**. Onder andere middels het zelf opstellen van leerdoelen en het bedenken van hierbij aansluitende taken binnen de zes gebieden, uiteraard in overleg met begeleiders op de HvA (de HvA coaches) en op de stageschool (werkplekbegeleiders), wordt de student gestimuleerd verantwoordelijkheid te nemen en sturing te geven aan het eigen leer- en ontwikkelproces. Het stimuleren en ontwikkelen van een groei-mindset en een nieuwsgierige houding zijn hierin essentieel.

De lerarenopleiding pedagogiek onderscheidt zich van andere lerarenopleidingen onder andere door een sterke focus op de pedagogische basis en het innoverend vermogen binnen de schoolcontext en de aandacht en ruimte die er is voor het stimuleren van autonomie en zelfregulerend leren. Ook is er binnen de opleiding aandacht voor het ontwikkelen van een proactieve houding en communicatieve en organisatorische competenties omdat de studenten op de stagescholen met verschillende mensen, teams en afdelingen samen zullen werken. Een open en veilig leerklimaat voor studenten op zowel de HvA als de stageschool is hiervoor essentieel.

De studenten hebben voor iedere module *Werkplekleren en professionaliseren* gedurende het jaar één formatief evaluatiemoment en sluiten de module af met een summatief evaluatiemoment aan het einde van het schooljaar. Het portfolio van de student wordt hierbij als instrument gebruikt. De HvA

¹ Meer info op www.breedvormendonderwijs.nl

coach, de werkplekbegeleider en eventueel de schoolopleider zijn betrokken bij de begeleiding gedurende de stage en bij deze evaluatiemomenten.

Werkplekleren en professionaliseren jaar 1

In het eerste jaar van de opleiding ligt de nadruk op het leggen van een **sterke pedagogische basis** middels het aanbieden van vakinhoud die hoort bij pedagogiek, het aanleren en oefenen van pedagogische en communicatieve vaardigheden, onderzoek binnen de schoolcontext, en het uitvoeren van (pedagogische) taken op de stageschool.

Ook zullen de studenten hun **eerste generieke didactische basisvaardigheden** oefenen door het begeleiden en coachen van leerlingen/studenten en het ontwikkelen en uitvoeren van (onderwijs)activiteiten die de algemene ontwikkeling van leerlingen/studenten stimuleren.

Daarnaast richten studenten zich op het ontwikkelen van een **professionele basishouding** en de voorbeeldfunctie die hierbij hoort.

Bij **(pedagogische en didactische) stagetaken** in jaar 1 denken we aan:

- ondersteuning bieden in lessen en/of op leerpleinen,
- leerlingen individueel of in kleine groepjes coachen,
- meekijken met en ondersteunen bij het mentoraat,
- dagstart/afsluiting, energizers en instructies verzorgen in lessen in overleg met de collega/begeleider,
- bijdragen aan activiteiten die binnen en buiten de school worden georganiseerd, van buurtprojecten tot aan open dagen,
- meelopen met de pauzewacht en/of conciërge, zicht krijgen in en wellicht al ondersteunen bij het stimuleren van een veilig klimaat op school,
- meekijken met de absentecoördinatie, studentenservicecenter/loopbaan expertisecentrum, pluscoach, zorgcoördinator en/of studieloopbaanbegeleiding en hier wellicht ook al ondersteuning bieden,
- onderzoek doen naar zorgstructuren en -vragen/problematiek van de school/opleiding en de leerlingen/studentenpopulatie,
- meekijken met medezeggenschapraad, studenten-/leerlingenraad, etc.

Werkplekleren en professionaliseren jaar 2

In het tweede jaar van de opleiding ligt de nadruk op het verder ontwikkelen en het steeds meer toepassen van de **sterke pedagogische basis en vaardigheden**. Bijvoorbeeld middels het assisteren bij en/of zelf uitvoeren van pedagogische lessen en taken binnen de school waarbij rekening wordt gehouden met verschillen en het creëren van een veilig klimaat.

Ook zullen studenten hun **didactische vaardigheden** (zowel generiek als vakspecifiek voor pedagogiek en een eventueel gekozen tweede vak in het geval van uitstroomprofiel 2) oefenen door het begeleiden en coachen van leerlingen/studenten en het ontwikkelen en uitvoeren van (onderwijs)activiteiten. Dit betekent dat studenten voldoende les moeten kunnen geven in pedagogische vakken of onderwerpen als burgerschap, communicatie of studievaardigheden. Dit kan op zowel een mbo als een school in het v(s)o. In het geval van uitstroomprofiel 2 zullen studenten naast hun pedagogische lessen en taken ook meelopen met een vakdocent van hun tweede vak en in de lessen ondersteunen en delen van lessen of onderwijsactiviteiten in het vak zelf voorbereiden en geven of begeleiden.

Daarnaast richten studenten zich op het verder ontwikkelen van een **professionele basishouding** en een visie op het docentschap.

Bij **(pedagogische en didactische) stagetaken** in jaar 2 denken we aan:

- actief bijdragen aan ongeveer 2-4 lessen per week,
- ondersteuning bieden in lessen en/of op leerpleinen,
- lessen en delen van lessen verzorgen in pedagogische onderwerpen en/of het gekozen tweede vak,
- leerlingen individueel of in kleine groepjes coachen, binnen en buiten de lessen/sessies,
- het meekijken met en ondersteunen bij het mentoraat door onder andere het voeren van gesprekjes met leerlingen, ondersteunen bij mentorlessen, aanwezig zijn bij mentor-ouder-kind gesprekken,
- dagstart/afsluiting, energizers en instructies verzorgen in lessen,
- bijdragen aan activiteiten die binnen en buiten de school worden georganiseerd en hier steeds meer zelf initiatief in nemen,
- zicht krijgen in en ondersteunen bij het stimuleren van een veilig klimaat op school,
- meekijken met de absentencoördinatie, studentenservicecenter/loopbaan expertisecentrum, pluscoach, zorgcoördinator en/of studieloopbaanbegeleiding en ondersteuning bieden in minder complexe situaties,
- onderzoek doen naar zorgstructuren en -vragen/problematiek van de school/opleiding en de leerlingen/studentenpopulatie, etc. en meedenken met mogelijke oplossingen,
- meekijken en -denken met medezeggenschapraad, studenten-/leerlingenraad,
- onderzoek doen naar de implementatie en uitvoering van passend onderwijs,
- onderzoek doen naar de rol van de pedagoog in de school, etc.

Werkplekleren en professionaliseren jaar 3

In het derde jaar van de opleiding ligt de nadruk op het ontwikkelen en steeds meer zelfstandig toepassen van de **sterke pedagogische basis en vaardigheden** in verschillende contexten. Bijvoorbeeld middels het in hoge mate zelfstandig uitvoeren van pedagogische lessen en taken binnen de school waarin rekening wordt gehouden met verschillen en het creëren van een veilig klimaat.

Ook zullen studenten hun **didactische vaardigheden** (zowel generiek als vakspecifiek voor pedagogiek en een eventueel gekozen tweede vak in het geval van uitstroomprofiel 2) oefenen door het begeleiden en coachen van leerlingen/studenten en het in hoge mate zelfstandig ontwikkelen en uitvoeren van (onderwijs)activiteiten. Dit betekent dat studenten voldoende les moeten kunnen geven in pedagogische vakken of onderwerpen als burgerschap, communicatie of studievaardigheden. Dit kan op zowel een mbo als een school in het v(s)o. In het geval van uitstroomprofiel 2 moeten studenten ook voldoende en zelfstandig les kunnen geven in hun tweede vak en feedback op hun didactisch handelen en vakinhoud op kunnen halen bij een ervaren docent in het tweede vak.

Daarnaast richten studenten zich op hun **professionele ontwikkeling** en een visie op onderwijs.

Bij **(pedagogische en didactische) stagetaken** in jaar 3 denken we aan:

- actief bijdragen aan ongeveer 6-8 lessen per week,
- begeleiding bieden in lessen en/of op leerpleinen,
- lessen en onderwijsactiviteiten verzorgen in pedagogische onderwerpen en/of het gekozen tweede vak,
- leerlingen coachen, binnen en buiten de lessen/sessies,

- ondersteunen bij het mentoraat door onder andere het voeren van gesprekjes met leerlingen, ondersteunen bij mentorlessen, aanwezig zijn en bijdragen aan mentor-ouder-kind gesprekken,
- proactief bijdragen aan activiteiten die binnen en buiten de school worden georganiseerd,
- ondersteunen bij het stimuleren van een veilig klimaat op school,
- meekijken met en bijdragen aan de absentecoördinatie, studentenservicecenter/loopbaan expertisecentrum, pluscoach, zorgcoördinator en/of studieloopbaanbegeleiding,
- onderzoek doen naar zorgstructuren en -vragen/problematiek van de school/opleiding en de leerlingen/studentenpopulatie, etc. en mogelijke oplossingen presenteren,
- meekijken en -denken met medezeggenschapraad, studenten-/leerlingenraad,
- onderzoek doen naar de implementatie en uitvoering van passend onderwijs,
- onderzoek doen naar de rol van de pedagoog in de school, etc.

Werkplekieren en professionaliseren jaar 4

In het vierde jaar van de opleiding begint de student met Werkplekieren en professionaliseren 4, ook wel de Lio-stage. De student kan aan de Lio-stage beginnen wanneer in het geval van uitstroomprofiel 1, 150 van de 180 ec zijn behaald, en in het geval van uitstroomprofiel 2, 100 van de 120 ec van de lerarenopleiding pedagogiek en 100 van de 130 ec van het tweede vak zijn behaald en Werkplekieren en professionaliseren 3 succesvol is afgerond.

In de Lio-stage ligt de nadruk op het zelfstandig functioneren als docent in een team binnen de school. De student moet voor minimaal één klas/groep het onderwijs geheel zelfstandig verzorgen met begeleiding op afstand.

In de Lio-stage ligt de nadruk op het ontwikkelen en zelfstandig toepassen van de **sterke pedagogische basis en vaardigheden** in verschillende contexten. Bijvoorbeeld middels het zelfstandig uitvoeren van pedagogische lessen en taken binnen de school waarin rekening wordt gehouden met verschillen en het creëren van een veilig klimaat.

Ook zullen studenten hun **didactische vaardigheden** (zowel generiek als vakspecifiek voor pedagogiek en een eventueel gekozen tweede vak in het geval van uitstroomprofiel 2) verder ontwikkelen door het begeleiden en coachen van leerlingen/studenten en het zelfstandig en in teamverband ontwikkelen en uitvoeren van (onderwijs)activiteiten. Dit betekent dat studenten voldoende les moeten kunnen geven in pedagogische vakken of onderwerpen als burgerschap, communicatie of studievaardigheden. Dit kan op zowel een mbo als een school in het v(s)o. In het geval van uitstroomprofiel 2 moeten studenten ook voldoende en zelfstandig les kunnen geven in hun tweede vak en feedback op hun didactisch handelen en vakinhoud op kunnen halen bij een ervaren docent in het tweede vak. Deze docent levert tevens input voor de beoordeling van didactisch handelen en vakinhoud in het tweede vak.

Daarnaast richten studenten zich op hun **professionele ontwikkeling** en een visie op onderwijs en professionele identiteit.

Bij **(pedagogische en didactische) stagetaken** in jaar 4 denken we aan:

- ongeveer 6-8 lessen zelfstandig verzorgen,
- begeleiding bieden in lessen en/of op leerpleinen,
- lessen en onderwijsactiviteiten verzorgen in pedagogische onderwerpen en/of het gekozen tweede vak,
- leerlingen coachen, binnen en buiten de lessen/sessies,
- ondersteunen bij het mentoraat door onder andere het voeren van gesprekjes met leerlingen, het geven van mentorlessen, bijdragen aan mentor-ouder-kind gesprekken,

- proactief bijdragen aan activiteiten die binnen en buiten de school worden georganiseerd,
- ondersteunen bij het stimuleren van een veilig klimaat op school,
- bijdragen aan de absentecoördinatie, studentenservicecenter/loopbaan expertisecentrum, pluscoach, zorgcoördinator en/of studieloopbaanbegeleiding,
- onderzoek doen naar zorgstructuren en -vragen/problematiek van de school/opleiding en de leerlingen/studentenpopulatie, etc. en mogelijke oplossingen presenteren,
- meedenken met medezeggenschapraad, studenten-/leerlingenraad,
- onderzoek doen naar de implementatie en uitvoering van passend onderwijs en eventuele verbeteruggesties presenteren,
- onderzoek doen naar de rol van de pedagoog in de school en onderzoeken hoe deze verder uitgebreid kan worden, etc.

Wat verwachten wij van de stagescholen, schoolopleider en werkplekbegeleiders?

De begeleiders helpen de studenten bij het wegwijs worden binnen de school. Het is daarbij belangrijk dat de studenten door het hele team worden geaccepteerd en er binnen de stageschool en samen met de HvA overeenstemming is over de begeleiding van studenten waarbij we echt **samen opleiden**. Hiervoor is het essentieel dat de schoolopleider en werkplekbegeleider onderdeel worden van onze leergemeenschap en bijdragen aan een gedeelde visie en uitwerking daarvan aangaande samen opleiden.

Aangezien innovatief onderwijs één van de pijlers is van onze opleiding zoeken wij scholen die op één of andere wijze bezig zijn met of open staan voor onderwijsinnovatie. Dat kan een heel nieuw onderwijsconcept zijn, maar ook innovatie binnen een onderdeel van de school/het team.

Wij verwachten van stagescholen en begeleiders een open, stimulerende en nieuwsgierige houding naar onze studenten en een bekwaamheid in de vaardigheden die wij in onze studenten willen stimuleren. Begeleiders zijn pedagogisch sterk en hebben zicht op de pedagogische rol en taken van en binnen de school. Zij hebben een open blik, oog voor de ontwikkeling van studenten, zijn bereid nauw samen te werken met de HvA coach en willen zich op de hoogte stellen van het programma en de inhoud van de lerarenopleiding pedagogiek. Daarnaast hebben zij de basis cursus voor werkplekbegeleider met succes afgerond, of zullen dat binnenkort doen, en hebben zij affiniteit en ervaring met vernieuwing en/of verbetering in het onderwijs. Tevens moeten zij door de school gefaciliteerd worden om wekelijks met de studenten te evalueren. Uit ervaring weten we dat scholen en begeleiders wendbaar en flexibel moeten zijn, los moeten durven laten, buiten gebaande paden willen ontdekken en weten hoe zij eigen regie en een proactieve houding kunnen stimuleren.

Onze studentenpopulatie is heterogeen, mede door verschillende (voor)opleidingen en ervaringen die ze meenemen en ontwikkelen. Het is daarom belangrijk dat scholen en de werkplekbegeleiders in hun begeleiding kunnen differentiëren en maatwerk kunnen leveren waarbij ze naar de behoeften, ontwikkelwensen en perspectieven van de studenten kunnen kijken.

Stagescholen

Voor de stageplekken voor studenten in jaar 1 of 2 van de opleiding werken wij nauw samen met een poule van scholen die ieder jaar aangeven hoeveel stageplekken ze voor ons beschikbaar hebben. Dit omdat we in deze eerste jaren sterk inzetten op samen opleiden. Vanaf jaar 3 mogen/moeten studenten zelf een stageplek zoeken.

Voor onze studenten zoeken wij scholen, voor zowel de scholenpoule als de stages in de hogere jaren, die de uitdagingen, stagetaken en begeleiding zoals beschreven in dit profiel kunnen bieden. Dit zijn scholen met een open en lerende cultuur waar onze studenten zich welkom voelen en waar zij redelijk vrij kunnen bewegen en leren binnen de organisatie, en ook leren omgaan met die vrijheid.

Studenten moeten de mogelijkheid hebben om zowel binnen als buiten een lessituatie hun professionele houding en pedagogische en didactische vaardigheden te ontwikkelen.

Praktische informatie:

Algemeen:

- Ons streven is om meerdere studenten per stageschool te hebben zodat studenten samen kunnen werken en leren en onze HvA coaches intensief contact met de stagescholen kunnen onderhouden en samen met de werkplekbegeleiders kunnen begeleiden en beoordelen.
- Scholen informeren de stagiaires over het aanvragen van een VOG.
- De studenten voor de opleiding gaan mee in de reguliere vergoeding voor stagiaires, maar vallen niet onder de Instituutopleider voor de reguliere tweedegraadsopleidingen. De HvA coach is assessor en is samen met de stagecoördinator aanspreekpunt.
- Stages worden in ons stageregistratiesysteem Onstage geregistreerd.
- We vragen begeleiders mee te doen en bij te dragen aan (online) intervisie- en inspiratiebijeenkomsten van de HvA op basis van thema's specifiek voor deze opleiding.

Voor vragen kun je contact opnemen met Jacinta Molkenboer (coördinator Werkplekleren en professionaliseren): L.c.molkenboer@hva.nl

- **Stage van jaar 1** loopt van november tot einde van het schooljaar, is minimaal 8 uur per week en de stagedag valt op woensdag. Er is een mogelijkheid om de stagedag op donderdag aan te bieden.
- Studenten lopen stage op een school uit onze scholenpoule.
- In september/oktober organiseren wij een online-stagemarkt waarvoor we alle scholen die een stageplek voor jaar 1 studenten aanbieden uitnodigen. Studenten kunnen zich na deze stagemarkt nog verder oriënteren. Studenten en scholen geven hun voorkeuren aan ons door en vervolgens verdelen wij de beschikbare stageplekken onder de studenten waarbij wij rekening houden met ieders voorkeuren.
- Studenten moeten drie beroepsproducten op school uitvoeren: een activiteit met een groepje studenten/leerlingen uitvoeren; de systemen van een leerling/student in kaart brengen aan de hand van gesprekken met de leerling, de mentor en een ouder; een activiteit organiseren die de school en de wijk verbindt.
- **Stage van jaar 2** loopt het gehele schooljaar, is minimaal 8 uur per week en de stagedag valt op donderdag (afhankelijk van het rooster is stage op maandag of dinsdag wellicht ook een mogelijkheid).
- Studenten lopen stage op een school uit onze scholenpoule.
- In mei organiseren wij een online-stagemarkt waarvoor we alle scholen die een stageplek voor jaar 2 studenten aanbieden uitnodigen. Daarna solliciteren studenten op een stageplek en bepalen scholen wie ze aannemen.
- Studenten moeten verschillende beroepsproducten uitvoeren die zich meer dan in jaar 1 richten op het verzorgen van onderwijs en ondersteuning.
- Studenten met uitstroomprofiel 2 moeten zowel bij pedagogische lessen als lessen in hun tweede vak kunnen meekijken en les kunnen geven. Studenten met uitstroomprofiel 2 moeten zowel bij pedagogische lessen als lessen in hun tweede vak kunnen meekijken en les kunnen geven. Zij moeten tevens feedback op kunnen halen bij een ervaren docent in hun tweede vak.

- **Stage van jaar 3** loopt het gehele schooljaar, is minimaal 16 uur per week en de stagedagen vallen op maandag, dinsdag en/of donderdag. Welke van deze dagen de student beschikbaar is hangt af van het rooster van de student.
- Studenten zoeken aan het einde van jaar 2 zelfstandig een stageplek voor jaar 3. De wens is dat studenten direct aan het begin van jaar 3 met hun stage kunnen beginnen.
- We stimuleren studenten en scholen om met minimaal twee studenten op één school stage te lopen.
- Studenten mogen zonder overleg een stageplek op een opleidingsschool van de HvA aannemen. Is de school geen opleidingsschool, dan is eerst akkoord van de stagecoördinator van de opleiding nodig.
- Studenten moeten zelfstandig les kunnen geven.
- Studenten moeten in een hogere mate van zelfstandigheid verschillende beroepsproducten uitvoeren die zich richten op het verzorgen van onderwijs en ondersteuning.
- Studenten met uitstroomprofiel 2 moeten zowel bij pedagogische lessen als lessen in hun tweede vak kunnen meekijken en les kunnen geven. Zij moeten tevens geschreven feedback op kunnen halen op hun didactisch handelen en vakinhoud bij een ervaren docent in hun tweede vak.

- **Stage van jaar 4** loopt voor **uitstroomprofiel 1** van februari tot het einde van het schooljaar en is minimaal 24 uur per week. De stagedagen vallen op maandag, dinsdag en donderdag.
- **Stage van jaar 4** loopt voor **uitstroomprofiel 2** van het begin van het schooljaar tot januari van het daaropvolgende schooljaar (dus 1,5 jaar) en is minimaal 16 uur per week. De stagedagen vallen op maandag, dinsdag en/of donderdag, afhankelijk van het rooster van het tweede vak.
- Studenten zoeken aan het einde van jaar 3 (uitstroomprofiel 2) of in semester 1 van jaar 4 (uitstroomprofiel 1) zelfstandig een stageplek voor jaar 4. De wens is dat studenten direct aan het begin van het jaar (uitstroomprofiel 2) of in februari (uitstroomprofiel 1) met hun stage kunnen beginnen.
- Studenten mogen zonder overleg een stageplek op een opleidingsschool van de HvA aannemen. Is de school geen opleidingsschool, dan is eerst akkoord van de stagecoördinator van de opleiding nodig.
- Studenten moeten zelfstandig les kunnen geven en voor minimaal één klas/groep het onderwijs geheel zelfstandig kunnen verzorgen, met begeleiding op afstand. In het geval van uitstroomprofiel 2 moeten studenten in deze context verantwoordelijk zijn voor het onderwijs in een pedagogisch vak én hun tweede vak, bij voorkeur in twee verschillende klassen/groepen.
- Studenten moeten in hoge mate van zelfstandigheid verschillende beroepsproducten uitvoeren die zich richten op het verzorgen van onderwijs en ondersteuning.
- Studenten met uitstroomprofiel 2 moeten zowel bij pedagogische lessen als lessen in hun tweede vak zelfstandig les kunnen geven. Zij moeten tevens geschreven feedback op kunnen halen op hun didactisch handelen en vakinhoud bij een ervaren docent in hun tweede vak. Deze docent levert tevens input voor de beoordeling van didactisch handelen en vakinhoud in het tweede vak.

